МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ҺӘМ ТАБИГЫЙ БАЙЛЫКЛАР МИНИСТРЛЫГЫ

ПРИКАЗ Казан ш. БОЕРЫК

19.11.2013 №670-п

Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентын раслау турында

Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының норматив хокукый актларын гамәлдәге законнарга туры китерү максатында

БОЕРЫК БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентын расларга.

2. Җир ресурсларын саклау бүлегенә (Н.А. Бережная) югарыда аталган Административ регламентка ярашлы рәвештә эшләрнең башкарылуын тәэмин итәргә.

3. Хокукый тәэмин итү бүлегенә (В.А.Тронин) әлеге боерыкны Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына теркәү өчен җибәрергә.

4. Әлеге боерык үтәлешен контрольдә тоту буенча министрның беренче урынбасары Р.И. Камаловны җаваплы итеп билгеләргә.

Министр А.Г. Сидоров

Татарстан Республикасы
Экология һәм табигать
ресурслары министрлыгының
19.11.2013 №670-п боерыгы
белән расланды

ҖИР КИШӘРЛЕГЕН АВЫЛ ХУҖАЛЫГЫ БИЛГЕЛӘНЕШЕНДӘГЕ ҖИРЛӘРДӘН БАШКА КАТЕГОРИЯГӘ КҮЧЕРҮНЕ КИЛЕШТЕРҮ БУЕНЧА ДӘҮЛӘТ ХЕЗМӘТЕ КҮРСӘТҮНЕҢ АДМИНИСТРАТИВ РЕГЛАМЕНТЫ

Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Регламент җир кишәрлеген авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән башка категориягә күчерүне килештерү буенча дәүләт хезмәте (алга таба – дәүләт хезмәте) күрсәтү стандартын һәм тәртибен билгели.

1.2. Дәүләт хезмәте күрсәтелә торган затлар: юридик һәм физик затлар, шәхси эшкуарлар (алга таба – мөрәҗәгать итүче).

1.3. Дәүләт хезмәте Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгы (алга таба – Министрлык) тарафыннан күрсәтелә.

1.3.1. Министрлыкның урнашу урыны: Казан шәһәре, Павлюхин урамы, 75.

Министрлыкның эш графигы: көн саен, шимбә һәм якшәмбедән кала, дүшәмбе-пәнҗешәмбе 9.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр, җомга 9.00 сәгатьтән 16.45 сәгатькә кадәр, төшке аш: 12.00 сәгатьтән 12.45 сәгатькә кадәр.

Җәмәгать транспортында «Павлюхин» тукталышына кадәр килергә кирәк:

- 3, 4, 5, 12, 25, 27, 31, 37, 43, 47, 67, 69, 69а, 74, 74а, 77, 85 номерлы автобуслар;
- 6, 12 номерлы троллейбуслар.

Кертү пропуск һәм (яки) шәхесне таныклый торган документ ярдәмендә.

1.3.2. Белешмәләр өчен Министрлыкның җир ресурсларын саклау бүлеге (алга таба – Бүлек): 267-68-37, 264-53-09.

1.3.3. Министрлыкның территориаль идарәләренең (алга таба – ТИ) белешмә адреслары һәм телефоннары кушымтада (белешмә).

1.3.4. Министрлыкның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге (алга таба – «Интернет» челтәре) рәсми сайты адресы: http://www.eco.tatarstan.ru.http://www.eco.tatarstan.ru

1.3.5. Дәүләт хезмәте турында мәгълүмат түбәндәгечә алынырга мөмкин:

1) дәүләт хезмәте турында визуаль һәм текстлы мәгълүматны үз эченә алучы, Министрлыкның мөрәҗәгать итүчеләр белән эшләү бүлмәләрендә урнашкан дәүләт хезмәте турындагы мәгълүмат стендлары аша;

2) «Интернет» челтәре аша.

Министрлыкның рәсми сайтында (http://www.eco.tatarstan.ru);

Татарстан Республикасы Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталында (http://uslugi.tatar.ru/);
Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталында (http://www.gosuslugi.ru/);

3) Министрлыкка телдән (телефон аша) мөрәҗәгать иткәндә;

4) Министрлыкка язмача (шул исәптән электрон документ рәвешендә) мөрәҗәгать иткәндә.

1.3.6. Дәүләт хезмәте күрсәтү мәсьәләләренә бәйле мәгълүматлар Министрлыкның рәсми сайтында һәм Министрлыкның мөрәҗәгать итүчеләр белән эшләү бүлмәләрендәге мәгълүмат стендларында Бүлек белгече урнаштырыла.

1.4. Дәүләт хезмәте түбәндәгеләргә нигезләнеп күрсәтелә:

Россия Федерациясе Җир кодексы 25.10.2001 ел, №136-ФЗ (алга таба – РФ Җир кодексы) (РФ законнары җыентыгы, 29.10.2001, №44, 4147 ст.);

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы 29.12.2004 ел, №190-ФЗ (алга таба – РФ Шәһәр төзелеше кодексы) (РФ законнары җыентыгы, 03.01.2005, №1 (1 өлеш), 16 ст.);

Россия Федерациясе Су кодексы 03.06.2006 ел, №74-ФЗ (алга таба – РФ Су кодексы) (РФ законнары җыентыгы, 05.06.2006, №23, 2381 ст.);

Россия Федерациясе Урман кодексы (алга таба – РФ Урман кодексы) (Российская газета, №277, 08.12.2006, РФ законнары җыентыгы, 11.12.2006, №50, 5278 ст.);

«Җир асты байлыклары турында» 21.02.1992 ел, №2395-1 Россия Федерациясе Законы (алга таба — РФ Законы №2395-1) (Россия Федерациясе халык депутатлары һәм Россия Федерациясе Югары Советы Җыелма басмасы, 1992, 16, 834 ст.; Россия Федерациясе законнары җыентыгы, 1995, 10, 823 ст., 1999, 7, 2 ст., 2001, 21, 2061 ст., 3429; 2004, 35 ст., 3607; 2006, 17, 1941 ст.) 1778; 44, 4538; 2007, 27, 2008, 18, 18, 18 3418, 3420; 30, 3616; 2009, 1, 17; 29 ст., 3601; 52 ст., 6450; 2010, 21 ст., 2527; 2011, 30$ ст. 4567, 4570, 4572, 4590; 50, 7343, 7359 ст.);

«Табигый дәвалау ресурслары, дәвалау-савыктыру урыннары һәм курортлар турында» 23.02.1995 ел, №26-ФЗ федераль закон (алга таба – 26-ФЗ номерлы федераль закон) (РФ законнары җыентыгы, 27.02.1995, 9, 713 ст.);

«Махсус сакланыла торган табигать территорияләре турында» 14.03.1995 ел, №33-ФЗ федераль закон (алга таба – 33-ФЗ номерлы федераль закон) (РФ законнары җыентыгы, 20.03.1995, 12, 1024 ст.);

«Хайваннар дөньясы турында» 24.04.1995 ел, №52-ФЗ федераль закон (алга таба – 52-ФЗ номерлы федераль закон) (РФ законнары җыентыгы, 24.04.1995, №17, 1462 ст.);

«Атом энергиясеннән файдалану турында» 06.11.1995 ел, №170-ФЗ федераль закон (алга таба – 170-ФЗ номерлы федераль закон) (РФ законнары җыентыгы, 27.11.1995, 48, 4552 ст.);

«Экологик экспертиза турында» 23.11.1995 ел, №174-ФЗ федераль закон (алга таба – 174-ФЗ номерлы федераль закон) (РФ законнары җыентыгы, 27.11.1995, 48, ст. 4556);

«Халыкның радиацион куркынычсызлыгы турында» 09.01.1996 ел, №3-ФЗ федераль закон (алга таба – №3-ФЗ федераль закон) (РФ законнары җыентыгы, 15.01.1996, №3, 141 ст.);

«Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 30.03.1999 ел, №52-ФЗ федераль закон (алга таба – 52-ФЗ номерлы федераль закон) (РФ законнары җыентыгы, 05.04.1999, 14, 1650 ст.);

«Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 03.06.2006 ел, №74-ФЗ (алга таба – 7-ФЗ номерлы федераль закон) (Россия газетасы, 6, 12.01.2002, Парламент газетасы, №9, 12.01.2002, РФ законнары җыентыгы, 14.01.2002, 2, 133 ст.);

«Җир кишәрлекләрен бер категориядән икенчесенә күчерү турында» 21.12.2004 ел, №172-ФЗ федераль закон (алга таба - 172-ФЗ федераль закон) (РФ законнары җыентыгы, 27.12.2004, 52 (1 өлеш), 5276 ст.);

«Күчемсез мөлкәтнең дәүләт кадастры турында» 24.07.2007 №221-ФЗ федераль закон (алга таба – 221-ФЗ номерлы федераль закон) (РФ законнары җыентыгы, 30.07.2007, №31, 4017 ст.);

«Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру» 06.07.2010 №210-ФЗ федераль закон (алга таба – 210-ФЗ номерлы федераль закон) (Российская газета, 168, 30.07.2010, РФ законнары җыентыгы, 02.08.2010, 31, 4179 ст.);

«Җитештерү процессларын башкарганда, шулай ук транспорт магистральләрен, труба үткәргечләрен, элемтә линияләрен һәм электр тапшыргычларын эксплуатацияләгәндә, хайваннар дөньясы объектларының үлүен булдырмау буенча таләпләр турында» 13.08.1996 ел, №997 Россия Федерациясе Хөкүмәте карары (алга таба – 997 номерлы РФ Хөкүмәте карары) (РФ законнары җыентыгы, 09.09.1996, 37, 4290 ст.);

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Атом-төш җайланмаларын, радиация чыганакларын һәм саклау пунктларын урнаштыру һәм кору турында карарлар кабул итү кагыйдәләре турында» 1997 елның 14 мартындагы 306 номерлы карары (алга таба - 306 номерлы РФ Хөкүмәте Карары) N(РФ законнары җыентыгы, 24.03.1997, №12, ст. 1442);

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Файдалы казылма ятмаларын эшкәртүнең техник проектларын һәм файдалы казылма төрләре һәм җир асты байлыкларыннан файдалану төрләре буенча җир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалануга бәйле эшләр башкаруга бүтән проект документларын әзерләү, килештерү һәм раслау турында нигезләмә раслау хакында» 2010 елның 3 мартындагы 118 номерлы карары (алга таба – РФ Хөкүмәтенең 118 номерлы карары) (Россия Федерациясе законнары җыентыгы, 2010, №10, 1100 статья);

2009 елның 15 гыйнварындагы 5-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Экология Кодексы (алга таба – ТР Экология кодексы) (Татарстан Республикасы, №10, 20.01.2009);

«Җир асты байлыклары турында» 1992 елның 25 декабрендәге 1722-XII номерлы Татарстан Республикасы законы (алга таба – 1722-XII номерлы Татарстан Республикасы Законы) (Татарстан Югары Советы Җыелма басмасы, 1992, №11-12; Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2000, №2 (2); 2001, №12; 2004, №7 (I өлеш); 2005, N4 (1 өлеш); 2008,№; 2009, №9-10);

«Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты — Татарстан Республикасы Хөкүмәте Регламентын һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Аппараты — Татарстан Республикасы Хөкүмәте турында нигезләмә раслау хакында» 2005 елның 5 декабрендәге 563 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары (алга таба - Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 563 номерлы карары) (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм боерыклары һәм республика башкарма хакимият органнары норматив актлары җыентыгы, 21.12.2005, 47-48, 0985 ст.);

«Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгы мәсьәләләре» (алга таба — 325 номерлы ТР МК карары) (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм боерыклары һәм республика башкарма хакимият органнары норматив актлары җыентыгы, 27.07.2005, №28, 0654 ст.);

«Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының Татарстан Республикасы вәкаләтләрен гамәлгә ашыруын тәэмин итә торган Татарстан Республикасы дәүләт унитар предприятиеләре исемлеген һәм Татарстан Республикасында дәүләт мөлкәтен үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым карарларына үзгәрешләр кертү турында» 2005 елның 25 августындагы 416 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары (алга таба - 416 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары) N(Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм боерыклары һәм республика башкарма хакимият органнары норматив актлары җыентыгы, 14.09.2005, №33-34, ст. 0778);

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерү турында үтенечнамә формасын һәм аңа кушып бирелә торган документлар составын раслау турында» 2006 елның 25 октябрендәге 523 номерлы карары (алга таба - 523 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары) (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм боерыклары һәм республика башкарма хакимият органнары норматив актлары җыентыгы, 08.11.2006, №41-42, 1061 ст.);

«Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгы мәсьәләләре» (алга таба — 38 номерлы ТР МК карары) (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм боерыклары һәм республика башкарма хакимият органнары норматив актлары җыентыгы, 21.02.2007, №8, ст. 0330);

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм алардан файдалану идарәсе турында нигезләмә раслау хакында» 2008 ел, 18 апрель,

246 нчы карары (алга таба – 246 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары) (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм боерыклары һәм республика башкарма хакимият органнары норматив актлары җыентыгы, 21.05.2008, 19, 0702 ст.);

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнары тарафыннан дәүләт хезмәтләре күрсәтүнең административ регламентларын эшләү һәм раслау тәртибен раслау турында һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым карарларына үзгәрешләр кертү хакында» 2010 елның 2 ноябрендәге 880 номерлы карары (алга таба – 880 номерлы ТР МК карары) (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм боерыклары һәм республика башкарма хакимият органнары норматив актлары җыентыгы, 2010, №46, 2144 ст.);

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә үзләренә бүлеп бирелгән тау бүлемтекләре чикләрендә файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару белән шөгыльләнүче яисә берләштерелгән лицензия буенча файдалы казылмаларны геологик өйрәнүне, разведкалауны һәм чыгаруны гамәлгә ашыручы җир асты байлыкларыннан файдаланучылар тарафыннан шәхси производство һәм технологик ихтыяҗлар өчен гомумтаралган файдалы казылмалар чыгару тәртибен раслау турында» 2011 елның 21 декабрендәге 1042 номерлы карары (алга таба – ТР Министрлар Кабинетының 1042 номерлы карары) («Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм боерыклары һәм республика башкарма хакимият органнары норматив актлары җыентыгы» журналы, 2012, №4, 0120 статья, кертелгән үзгәрешләрен исәпкә алып);

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә җир кишәрлекләре милекчеләре, җирдән файдаланучылар, җир хуҗалары һәм җир кишәрлекләрен арендага алучылар тарафыннан гомумтаралган файдалы казылмалар чыгару, җир асты корылмаларын төзү һәм көнкүреш коеларын һәм скважиналарын ясау тәртибен раслау турында» 2012 елның 29 февралендәге 171 номерлы карары (алга таба – ТР Министрлар Кабинетының 171 номерлы карары) («Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары һәм боерыклары һәм республика башкарма хакимият органнары норматив актлары җыентыгы» журналы, 2012, №26, 0859 статья, кертелгән үзгәрешләрен исәпкә алып);

«Татарстан Республикасының ягулык салу комплексы объектларында экологик куркынычсызлыкны һәм ресурсларны саклауга юнәлтелгән чараларны тормышка ашыру турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 06.02.2013 152-р боерыгы (алга таба - ТР МК №152-р боерыгы) (ТР МК карарлары, боерыклары һәм республика башкарма хакимият органнарының норматив актлары җыентыгы) (19.02.2013);

Радиоактив калдыклар белән эш итүнең санитар кагыйдәләре (СПОРО 2002) СП 26.6.1168-02 (алга таба – СП 2.6.6.1168-02) (Российская газета, №237, 18.12.2002, Федераль башкарма хакимият органнары норматив актлары бюллетене, №3, 20.01.2003);

Төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре 2.07.01-89 «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (алга таба – СНиП 2.07.01-89) (2011 елның 20 маеннан гамәлгә кертелгән СП 42.13330.2011) «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү. СНиП 2.07.01-89» актуаль редакциясе, РФ Төбәк министрлыгының 28.12.2010 №820 боерыгы белән расланган);

«Су белән тәэмин итү чыганакларының һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрнең санитар саклык зоналары. СанПиН 2.1.4.1110-02» (алга таба – СанПиН 2.1.4.1110-02) «Российская газета», №81, 08.05.2002, «Федераль башкарма хакимият органнары норматив актлары бюллетене», №19, 13.05.2002;

«Җир асты суларын пычранудан саклауга карата гигиена таләпләре. СП санитар кагыйдәләре (алга таба – СП 2.1.5.1059-01) («Российская газета», №172, 05.09.2001, «Федераль башкарма хакимият органнары норматив актлары бюллетене», №38, 17.09.2001);

«Җир асты суларын саклауга гомуми таләпләр» (алга таба – ГОСТ 17.1.3.06-82) дәүләт стандарты;

«Җир эшләре башкарганда туфракның уңдырышлы катламын саклауга карата таләпләр» дәүләт стандарты (алга таба – ГОСТ 17.4.3.02 - 85);

«Җирләрне рекультивацияләүгә гомуми таләпләр» дәүләт стандарты (алга таба – ГОСТ 17.5.3.04-83);

РД 153-392-080-01 «Автозаправка станцияләрен техник эксплуатацияләү кагыйдәләре».

2. Дәүләт хезмәте күрсәтү стандарты

Стандарт таләбенең атамасы	Стандарт таләбе эчтәлеге	Дәүләт хезмәте күрсәтүне яки таләпне билгели торган норматив акт
2.1. Күрсәтелә торган дәүләт хезмәте атамасы	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерүне килештерү	РФ Җир кодексының 10, 29, 30, 31, 78 ст.; 7-ФЗ номерлы федераль законның 6, 34 ст.; 172-ФЗ номерлы федераль законның 2, 7 ст.; 325 номерлы ТР МК карары; 523 номерлы ТР МК карары
2.2. Дәүләт хезмәте күрсәтүче башкарма хакимият органы атамасы	Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгы	325 номерлы ТР МК карары

2.3. Дәүләт хезмәте күрсәтү нәтиҗәсен тасвирлау	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерүне килештерү турында бәяләмә. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерүне килештерүдән баш тарту турында бәяләмә.	РФ Җир кодексының 2 п. 12 ст., 1 п. 13, ст. 1, 40, ст. 42, ст. 2 п. 56, ст. 3 п. 94, п. 9, 10 ст. 85, ст. 88, п.3. ст. 96 ; РФ Су кодексының10 ст., 85 ст., 88 ст., 96 ст. п..; 6 ст., 42 ст., 43 ст. 2 п., 50 ст. 2 п. 52 ст., 1, 4, 5 ст., 59 ст. 5 п., 60 ст., 64 ст., 65 ст.; 7-ФЗ номерлы федераль законның 61 ст. 2 п.; РФ Урман кодексының 12 ст. 4 п., 102 ст. 4, 5 п.; 52-ФЗ номерлы федераль законның 12, 22 ст.; 3-ФЗ номерлы федераль законның 6 статьясындагы дүртенче абзацы; 172-ФЗ номерлы федераль законның 10-12 ст.; 174-ФЗ номерлы федераль законның 11, 12 ст.; 221-ФЗ номерлы федераль законның 7 ст., 12 п.;
2.4. Дәүләт хезмәте күрсәтү вакыты	Җир кишәрлеген авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән башка категориягә күчерүне килештерү буенча Министрлык бәяләмәсе – гариза кергән көннән алып җиде эш көне эчендә.	
2.5. Закон яки башка төрле норматив хокукый актлар нигезендә дәүләт хезмәте күрсәтү өчен, шулай ук дәүләт хезмәте күрсәтү өчен кирәкле һәм зарури булып торган хезмәтләрне күрсәтү өчен, мөрәҗәгать итүче тапшырырга тиешле документларның тулы исемлеге	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерүне килештерү өчен тәкъдим итәргә тиешле документлар исемлеге, әлеге Регламентның 2.6 пунктында күрсәтелгән документлардан тыш, 1 нче кушымтада китерелгән. Документлар бер нөсхәдә тапшырыла.	РФ Җир кодексының 30, 31 ст.; ТР МК №523 карары

2.6. Дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары һәм дәүләт хезмәте күрсәтүдә катнаша торган башка органнар карамагында булган һәм мөрәҗәгать итүче тапшырырга хокуклы булган, дәүләт хезмәте күрсәтү өчен норматив хокукый актлар нигезендә кирәкле документларның тулы исемлеге	1. Күчемсез мөлкәткә хокукларның һәм аның белән алыш-бирешләр бердәм дәүләт реестрыннан җир кишәрлегe хокуклары турында өземтә. 2. Җир кишәрлеге турында кадастр өземтәсе, җир кишәрлегенең кадастр паспорты. 3. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге сорала торган җирләрне күрсәтеп, җир кишәрлегенең урынын билгеләргә мөмкинлек бирә торган план-картография материалы, торак пунктларның чикләрен һәм исемнәрен, гидрография элементларының, автомобиль юлларының һәм башка линия объектларының төрләрен күрсәтеп, 1:25000 яисә 1 : 10000 масштабында. 4. Вәкаләтле органнарның җир кишәрлеген сайлап алу актын кушып, объектны урнаштыру урынын алдан килештерү турында карары (әгәр җир участогы дәүләт яки муниципаль милектә булган җирләрдән объект урнашу урынын алдан килештерү белән бирелсә). 5. Файдалы казылма ятмаларын эшкәрткәндә, әлеге исемлеккә өстәмә рәвештә бирелә: - тау токымының чикләрен план-картографик материалга (терәк, параметрик, структур, эзләү, бәяләү һәм разведкалау скважиналарын урнаштырудан тыш) урнаштыру акты. 6. Махсус сакланыла торган табигать территорияләре турында мәгълүмат. 7. Дәүләт аучылык тыюлыклары булу турында мәгълүмат. Мөрәҗәгать итүче күрсәтелгән документларны мөстәкыйль рәвештә тапшырырга хокуклы. Мөрәҗәгать итүче тарафыннан документларны тапшырмау дәүләт хезмәте күрсәтү өчен документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тормый	
2.7. Норматив хокукый актларда каралган очракларда алар белән килештерү таләп ителә торган дәүләт хакимияте органнары һәм аларның структур бүлекчәләре исемлеге дәүләт хезмәтен күрсәтүче башкарма хакимият органы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган дәүләт хезмәте күрсәтү өчен таләп ителә	Дәүләт хезмәтен килештерү таләп ителми	
2.8. Дәүләт хезмәте күрсәтү өчен кирәкле документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге	1. Әлеге Регламентның 2.5 пунктында күрсәтелгән документлар исемлегендә күрсәтелгән документның тапшырылмавы. 2. Мөрәҗәгать итүче тарафыннан бирелә торган документларда килештерелмәгән	

	төзәтмәләр булу	
2.9. Дәүләт хезмәте күрсәтүне туктатып тору яисә дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тарту нигезләренең тулы исемлеге	Дәүләт хезмәте күрсәтүне туктатып тору яисә баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге 3 нче кушымтасында китерелгән	РФ Җир кодексының 4, 5 ст., 56, 4 ст. 2 п., 79, 10, 12 ст. 9, 12 п., 85 ст. 2, 4 п., 88 ст. 3 п., 90 ст. 3 п., 94 ст., 5, 7 п. п., 95 ст. п., 96 ст. п., 4 п., 97 ст. 5 п., 98 ст. 5 п., 100 ст. 1 п., 102 ст. 2 п.; 7-ФЗ номерлы федераль законның 3 ст., 4 п., 58 ст., 59 ст. 2 п., 60 ст. 1 п., 61 ст. 2 п., 62 ст. РФ Урман кодексының 102 ст. 12, 2, 4, 5 п.; РФ Су кодексының 65 ст.; 33-ФЗ номерлы федераль законның 9 ст. 1 п., 21 ст. 4 п., 24 ст. 1 п., 27 ст. 1 п., 29 ст. 1 п., 32 ст. 1 п.; 26-ФЗ номерлы федераль законның 16 ст. 3 п.;
2.10. Дәүләт хезмәте күрсәткән өчен алына торган дәүләт пошлинасын яки башка төрле түләүне алу тәртибе, аның күләме һәм алыну нигезләре	Дәүләт хезмәте түләүсез нигездә күрсәтелә	845-р номерлы ТР МК боерыгы
2.11. Дәүләт хезмәте күрсәтелгәндә кирәкле һәм мәҗбүри хезмәтләр өчен түләү алу тәртибе, аның күләме һәм алу нигезләре, мондый түләүнең күләмен хисаплау методикасы турындагы мәгълүматны да кертеп	Кирәкле һәм мәҗбүри булган дәүләт хезмәте күрсәткән өчен түләү юк	675 номерлы ТР МК карары
2.12. Дәүләт хезмәте күрсәтү турындагы рәсми мөрәҗәгатьне тапшырганда яисә мондый хезмәтләр күрсәтү нәтиҗәләрен алганда чират көтүнең максималь вакыты	Мөрәҗәгать итүче тарафыннан үзен кабул итүне (хезмәт күрсәтелүне) көтүнең максималь вакыты 15 минуттан артып китәргә тиеш түгел.	
2.13. Мөрәҗәгать итүченең дәүләт хезмәте күрсәтү турында мөрәҗәгатен теркәүгә алу чоры	Гариза кергән көннән бер көн эчендә	

2.14 . Дәүләт хезмәте күрсәтелә торган биналарга карата таләпләр	Катнашу урыны түбәндәгеләр белән җиһазландырылган: һаваны кондиционерлау системасы белән; янгынга каршы система белән һәм янгын сүндерү системасы белән; Татарстан Республикасының дәүләт интеграцияле телекоммуникация системасына тоташтырылган мәгълүмат киоскысы белән. Гариза Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша бирелгән очракта, мөрәҗәгать итүче район һәм шәһәр округларының башкарма комитетларында гариза бирә ала (4 нче кушымта)	
2.15. Дәүләт хезмәте күрсәтүнең мөмкинлекле һәм сыйфатлы булу күрсәткечләре	Дәүләт хезмәте күрсәтүнең һәркем файдалана алырлык булу күрсәткечләре: Министрлык бүлмәләренең җәмәгатьчелек транспортыннан файдалана алу зонасында урнашуы; белгечләрнең, шулай ук мөрәҗәгать итүчеләрдән документлар кабул ителә торган урыннарның да, кирәкле санда булуы; дәүләт хезмәтен күрсәтү ысуллары, тәртибе һәм вакытлары турында мәгълүмат стендларында, «Интернет» челтәрендәге Министрлыкның мәгълүмат ресурсларында, бердәм дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр порталында тулы мәгълүмат булуы; Дәүләт хезмәте күрсәтүнең сыйфатлы булу күрсәткечләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт: 1) кабул итү срокларын үтәү документларны карау тәртибе; 2) Дәүләт хезмәте күрсәтү нәтиҗәсен алу вакытының саклануы; 3) дәүләт хезмәткәрләре тарафыннан кылынган административ регламентны (прецедентларның, шикаятьләрнең) хезмәт күрсәтүдә катнашучы вазыйфаи затларның гомуми санына карата мөнәсәбәте) бозуга прецедентларның (нигезләнгән шикаятьләрнең) булуы. Дәүләт хезмәте күпфункцияле үзәктә күрсәтелгән очракта, документларны кабул итү һәм бирү күпфункцияле үзәк белгече тарафыннан гамәлгә ашырыла.	
2.16. Электрон формада дәүләт хезмәте күрсәтү үзенчәлекләре	Дәүләт хезмәте күрсәтү турында электрон рәвештәге гаризаны, алга таба документларның төп нөсхәләрен тапшыру юлы белән, Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша тапшыру мөмкинлеге бар.	

3. Административ процедураларның (гамәлләрнең) составы, эзлеклелеге һәм аларны үтәү вакытлары, аларны үтәү тәртибенә карата таләпләр, шул исәптән административ процедураларны (гамәлләрне) электрон формада да үтәү үзенчәлекләре

3.1. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерү буенча дәүләт хезмәте күрсәтү түбәндәге процедураларны үз эченә ала:

1) мөрәҗәгать итүчене консультацияләү;

2) гаризаны кабул итү һәм теркәү;

3) ведомствоара рәсми мөрәҗәгатьләр формалаштыру һәм дәүләт хезмәте күрсәтүдә катнашучы органнарга җибәрү;

4) авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерүне килештерү (килештерүдән баш тарту) турында бәяләмә әзерләү; 5) мөрәҗәгать итүчегә дәүләт хезмәте нәтиҗәсен бирү.

3.1.1. Дәүләт хезмәте күрсәтү буенча гамәлләр эзлеклелеге Блок-схемасы 5 нче кушымтада күрсәтелгән.

3.2. Мөрәҗәгать итүчегә консультацияләр бирү.

Мөрәҗәгать итүче, дәүләт хезмәтен алу тәртибе турында консультацияләр алу өчен, Министрлыкның җир ресурсларын саклау бүлегенә телефон, язмача һәм (яки) электрон почта аша мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

Министрлыкның җир ресурсларын саклау бүлеге белгече мөрәҗәгать итүчегә, шул исәптән, бирелә торган документларның составы, формасы һәм дәүләт хезмәте алу өчен башка мәсьәләләр буенча консультацияләр бирә.

Әлеге пунктта билгеләнә торган процедуралар мөрәҗәгать итүче мөрәҗәгать иткән көнне гамәлгә ашырыла.

Процедураларның нәтиҗәсе: составы, тапшырыла торган документлар формасы һәм бәяләмә алуның башка мәсьәләләре буенча консультацияләр.

3.3. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерүне килештерү буенча бәяләмә бирү.

3.3.1. Мөрәҗәгать итүче (аның вәкиле) шәхсән кәгазьдә, Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр Порталы аша йә почта аша заказлы почта аша тапшыру турында белдерү кәгазе белән, әлеге регламентның 2.5 пунктында күрсәтелгән документларны үтәүне тикшереп тору бүлегенә, 1 нче кушымта нигезендә, бәяләмә алу ысулын күрсәтеп (кәгазьдә, почта аша, тапшыру турында уведомление белән, электрон почта аша) гариза тапшыра (җибәрә).

Дәүләт хезмәте күрсәтүгә этәргеч булган рәсми мөрәҗәгатьне тапшыру мөрәҗәгать итүчегә документларны рәсмиләштерү өлешендә ярдәм күрсәтүне таләп итми.

Әлеге пунктта билгеләнә торган процедуралар гариза кергән көндә башкарыла.

Процедураларның нәтиҗәсе: кабул ителгән гариза һәм документлар.

3.3.2. Министрлыкның документлар үтәлешен контрольдә тоту бүлеге белгече барлык кирәкле документларның булуын һәм аларның билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерә.

Әлеге Регламентның 2.8 пунктында каралган документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр булган очракта, документларны үтәүне контрольдә тоту бүлеге белгече мөрәҗәгать итүчегә гаризаны теркәүдән баш тарту өчен нигезләрнең булуы турында хәбәр итә һәм аңа документларны кире кайтара.

Документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, Министрлыкның документлар үтәлешен контрольдә тоту бүлеге белгече башкара:

гаризаны электрон журналда теркәү өчен документлар кабул итү; мөрәҗәгать итүчегә почта аша җибәрү (аның теләге белән), кирә торган номерда бирелгән документларны кабул итү датасы турында тамгалы гариза күчермәләре; мөрәҗәгать итүченең гаризасын һәм документларын карау өчен Министрлыкның җир ресурсларын саклау бүлегенә җибәрү.

Әлеге пунктта билгеләнә торган процедуралар гариза кергән көндә башкарыла.

Процедураларның нәтиҗәсе: кабул ителгән, теркәлгән һәм Министрлыкның җир ресурсларын саклау бүлегенә җибәрелгән гариза һәм документлар; мөрәҗәгать итүчегә документларны кабул итүдән баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп кире кайтарылган документлар.

3.3.3. Министрлыкның җир ресурсларын саклау бүлеге башлыгы авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерүне килештерү буенча документларны карау һәм бәяләмә әзерләү буенча җаваплы башкаручыны билгели (алга таба - бәяләмә проекты).

Процедураның нәтиҗәсе: Министрлыкның җир ресурсларын саклау бүлеге белгеченә җибәрелгән документлар.

Министрлыкның җир ресурсларын саклау бүлеге белгече:

ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы аша электрон формада сораулар формалаштыра һәм җибәрә:

Объектны урнаштыру урынын алдан килештерү турында карар бирү турында муниципаль районның (шәһәр округының) башкарма комитетына, җир кишәрлеген сайлау акты кушымтасы белән (җир кишәрлеге дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрдән объектны урнаштыру урынын алдан килештереп бирелгән очракта);

җир кишәрлегенең урынын билгеләргә мөмкинлек бирә торган, сорала торган авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрне күрсәтеп, торак пунктларның чикләрен һәм исемнәрен, җирләрнең төрләрен, гидрография элементларын, автомобиль юлларын һәм башка линия объектларын күрсәтеп, планлы-картографик материал, 1:25000 якм 1:10000 масштабында;

Татарстан Республикасы буенча Росреестр идарәсенә – күчемсез мөлкәткә һәм аның белән алыш-бирешләргә хокукларның бердәм дәүләт реестрыннан җир кишәрлегенә хокуклар турында өземтә бирү хакында;

«Росреестрның Федераль кадастр палатасы» ФДБУнең Татарстан Республикасы филиалына – җир кишәрлеге турында кадастр өземтәсе, җир кишәрлегенең кадастр паспорты бирү турында;

Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгына – җир кишәрлегендә махсус саклана торган табигать территорияләре турында мәгълүмат бирү турында;

Татарстан республикасының хайваннар дөньясы объектларын саклау һәм файдалану идарәсенә – җир кишәрлегендә дәүләт аучылык тыюлыклары булу турында мәгълүмат бирү турында.

Файдалы казылма ятмаларын эшкәрткәндә:

Ростехнадзорның Идел буе идарәсенә – план-картографик материалга тау бүлемтеге чикләрен билгеләп, тау алу акты бирү турында (терәк, параметрик, структур, эзләү, бәяләү һәм разведка скважиналарын урнаштырудан тыш).

Шулай ук электрон формада рәсми мөрәҗәгатьләр формалаштыра һәм түбәндәгеләргә җибәрә:

- Министрлыкның территориаль идарәләренә (алга таба – ТИ) – тиешле бәяләмәне әзерләп, җир кишәрлеген тикшерү буенча эшләр уздыру турында;
- Министрлыкның каты файдалы казылма геологиясе бүлегенә – гомуми таралган файдалы казылма ятмалары турында мәгълүмат алу өчен .

Әлеге пунктта билгеләнә торган процедуралар гаризаны теркәгәннән соң бер көн эчендә гамәлгә ашырыла.

Процедураларның нәтиҗәсе: муниципаль берәмлек башкарма комитетына, министрлыкларга һәм ведомстволарга, шулай ук каты файдалы казылма геологиясе бүлегенә һәм Министрлыкның территориаль идарәсенә белешмәләр бирү турында җибәрелгән гаризалар.

3.3.4. Белешмәләр белән тәэмин итүче белгечләр ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы аша килгән мөрәҗәгатьләр нигезендә сорала торган документларны (белешмәләрне) законнарда билгеләнгән чорда бирә.

Министрлыкның территориаль идарәсе белгече урынга чыгып, аны табигый комплекстан алу һәм файдалану мөмкинлеген билгеләү өчен җир кишәрлеген тикшерә һәм тиешле максатчан билгеләнеш нигезендә әйләнә — тирә мохитне саклау мәсьәләләрен алып баручы министрның беренче урынбасары адресына (алга таба – министрның беренче урынбасары) тиешле бәяләмә әзерли, ул җир кишәрлеген сайлау акты белән бергә Министрлык территориаль идарәсе башлыгына имзага җибәрә (герблы мөһер белән таныклана).

Процедураларның нәтиҗәсе: сорауларга җавап бирү нәтиҗәсе булган документлар, белешмәләр, яисә Министрлыкка җибәрелгән баш тарту турында белдерү.

Министрлыкның каты файдалы казылмалар геологиясе бүлеге белгече Министрлыкның җир ресурсларын саклау бүлегенә соратып алына торган документлар (белешмәләр) бирә.

Әлеге пунктта билгеләнә торган процедуралар алдагы процедураны тәмамлаганнан соң өч көн эчендә гамәлгә ашырыла.

Процедураларның нәтиҗәсе: сорауларга җавап бирү нәтиҗәсе булган документлар, белешмәләр, яисә Министрлыкка җибәрелгән баш тарту турында белдерү.

3.3.5. Министрлыкның җир ресурсларын саклау бүлеге белгече:

ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы аша алынган белешмәләр нигезендә әлеге Регламентның 2.9 пунктында каралган дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләрнең булуын тикшерә; ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы, җир участогын сайлап алу акты һәм алдан бәяләмә нигезендә алынган материаллар нигезендә дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, әлеге территориянең экологик торышын комплекслы бәяләүне исәпкә алып, әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясауның экологик һәм башка шартларын чагыштыру юлы белән оптималь мәйданчыкны (трассаны) билгели; хуҗалык һәм башка эшчәнлек нәтиҗәсендә табигатьтән файдалануны җайга сала торган закон таләпләре нигезендә җир кишәрлеген җирләрдән авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге башка категориягә (алга таба-бәяләмә проекты) һәм аны Бүлек башлыгына килештерүгә җибәрә.

Әлеге пунктта билгеләнә торган процедуралар алдагы процедура тәмамланганнан соң бер көн эчендә гамәлгә ашырыла.

Бәяләмә проектын килештерүгә юнәлдерелгән процедураларның нәтиҗәсе.

3.3.6. Бүлек башлыгы бәяләмә проектын килештерә һәм министрлыкның каты файдалы казылма геологиясе бүлеге башлыгына килештерүгә җибәрә.

Бәяләмә проектын килештерүгә юнәлдерелгән процедураларның нәтиҗәсе.

3.3.7. Министрлыкның каты файдалы казылма геологиясе бүлеге башлыгы бәяләмә проектын килештерә һәм хокукый тәэмин итү бүлеге башлыгына килештерүгә җибәрә.

Бәяләмә проектын килештерүгә юнәлдерелгән процедураларның нәтиҗәсе.

3.3.8. Министрлыкның хокукый тәэмин итү бүлеге башлыгы бәяләмә проектын килештерә һәм Министрлыкның минерал-чимал һәм су ресурслары идарәсе башлыгына килештерүгә җибәрә.

Бәяләмә проектын килештерүгә юнәлдерелгән процедураларның нәтиҗәсе.

3.3.9. Министрлыкның минерал-чимал һәм су ресурслары идарәсе башлыгы бәяләмә проектын килештерә һәм Министрлыкның әйләнә-тирә мохитне саклау идарәсе башлыгына килештерүгә җибәрә.

Бәяләмә проектын килештерүгә юнәлдерелгән процедураларның нәтиҗәсе.

3.3.10. Министрлыкның әйләнә-тирә мохитне саклау идарәсе башлыгы бәяләмә проектын килештерә һәм Министрлыкның җир асты байлыкларыннан файдалану мәсьәләләрен алып баручы министр урынбасарына килештерүгә җибәрә.

Бәяләмә проектын килештерүгә юнәлдерелгән процедураларның нәтиҗәсе.

3.3.11. Җир асты байлыкларыннан файдалану мәсьәләләрен алып баручы министр урынбасары бәяләмә проектын килештерә һәм әйләнә-тирә мохитне саклау мәсьәләләрен алып баручы министрның беренче урынбасарына кул куюга җибәрә.

Процедураларның нәтиҗәсе: кул кую өчен бәяләмә проекты.

3.3.12. Әйләнә-тирә мохитне саклау мәсьәләләрен алып баручы министрның беренче урынбасары бәяләмә проектына кул куя.

Әлеге Регламентның 3.3.7 - 3.3.12 пунктлары белән билгеләнә торган процедуралар алдагы процедура тәмамланганнан соң бер көн эчендә гамәлгә ашырыла.

Процедураларның нәтиҗәсе: бәяләмәгә кул кую һәм аны теркәү өчен документлар үтәлешен контрольдә тоту бүлегенә җибәрү.

3.3.13. Министрлыкның документлар үтәлешен контрольдә тоту бүлеге белгече авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерүне килештерү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүне килештерү (килештерүдән баш тарту) буенча бәяләмә теркәүне гамәлгә ашыра һәм аны мөрәҗәгать итүчегә шәхсән, почта аша (хәбәрнамә белән), аның урнашу адресы буенча, электрон почта аша яисә Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша бирә (җибәрә).

Әлеге пункт белән билгеләнә торган процедура килешүгә кул куелган көнне гамәлгә ашырыла.

Процедураларның нәтиҗәсе: теркәлгән һәм мөрәҗәгать итүчегә бирелгән (җибәрелгән) бәяләмә.

4. Дәүләт хезмәте күрсәтүне тикшереп тору тәртибе һәм рәвешләре

4.1. Дәүләт хезмәте күрсәтүнең тулы һәм сыйфатлы булуын тикшереп тору түбәндәгеләрдән гыйбарәт:мөрәҗәгать итүчеләрнең хокуклары бозылуны ачыклау һәм бетерү, шикаятьләрне карау, тикшерүләр уздыру, карарлар кабул итү һәм мөрәҗәгать итүчеләрнең мөрәҗәгатьләренә җаваплар әзерләү, Министрлыкның вазыйфаи затлары гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата карарлар әзерләү.

Административ процедуралар үтәлешен контрольдә тоту формалары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

- хезмәт күрсәтү буенча документларның проектларына экспертиза уздыру.

Экспертизаның нәтиҗәсе булып проектларга имза салу тора;

- билгеләнгән тәртиптә контроль тикшерүләр үткәрү;

- Бүлектә эшчәнлекнең алып барылуына билгеләнгән тәртиптә тикшерүләр үткәрү.

Тикшерүләр планлы (Министрлыкның яртыеллык яисә еллык эш планнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган) һәм планнан тыш булырга мөмкин. Планлы тикшерүләр уздырылганда хезмәт күрсәтүгә бәйле (комплекслы тикшерүләр) яки мөрәҗәгать итүченең конкрет мөрәҗәгате буенча мәсьәләләр каралырга мөмкин.

4.2. Хезмәт күрсәтү буенча административ процедураларда билгеләнгән гамәлләрнең эзлеклелеген үтәүгә агымдагы контрольлек министр урынбасары тарафыннан башкарыла.

4.3. Агымдагы контрольлекне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар исемлеге Министрлыкның структур бүлекчәләре турындагы нигезләмәләрдә, вазыйфаи регламентларда билгеләнә.

Үткәрелгән тикшерүләр нәтиҗәләре буенча, мөрәҗәгать итүчеләрнең хокукларын бозу очраклары ачыкланган очракта, гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкка тартыла.

4.4. Министрлыкның Әйләнә-тирәлекне саклау идарәсе башлыгы, Министрлыкның территориаль идарәләре башлыклары, җаваплы башкаручылар әлеге Регламентның бүлегендә күрсәтелгән административ процедураларны вакытында һәм (яки) тиешенчә үтәмәгән өчен җаваплы.

4.5. Регламент үтәлешенә гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалар тарафыннан контрольдә тоту Министрлыкка мөрәҗәгатьләр җибәрү юлы белән, шулай ук Регламентны үтәү барышында гамәлгә ашырыла торган (кабул ителгән) гамәлләргә (гамәл кылмауны) һәм карарларга югары торучы дәүләт хакимияте органнарына шикаять белдерү юлы белән дә гамәлгә ашырыла.

5. Мөрәҗәгать итүче тарафыннан министрлык карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына), шулай ук Министрлыкның вазыйфаи затларына яисә дәүләт хезмәткәрләренә карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдерү тәртибе

5.1. Дәүләт хезмәтен алучылар Министрлык хезмәткәрләренең дәүләт хезмәте күрсәтүдә катнашучы гамәлләренә (гамәл кылмауларына) судка кадәр тәртиптә, Министрлыкка яисә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына шикаять бирергә хокуклы.

Мөрәҗәгать итүче, шул исәптән түбәндәге очракларда да, шикаять белән мөрәҗәгать итә ала:

1) дәүләт хезмәте күрсәтү турында мөрәҗәгать итүченең үтенечен теркәү срогын бозу;

2) дәүләт хезмәте күрсәтү вакыты бозылганда;

3) мөрәҗәгать итүчедән дәүләт хезмәте күрсәтү буенча Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында каралмаган документлар таләп ителгәндә;

4) дәүләт хезмәте күрсәтү буенча тапшырылырга тиешле, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив актларында каралган документларны мөрәҗәгать итүчедән кабул итеп алудан баш тарту;

5) дәүләт хезмәте күрсәтүдән баш тартканда, әгәр федераль законнарда һәм алар нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясенең бүтән норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында баш тарту нигезләре каралмаган булса;

6) дәүләт хезмәте күрсәтелгәндә Мөрәҗәгать итүчедән Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында каралмаган түләү таләп ителгәндә;

7) Министрлыкның вазыйфаи затының дәүләт хезмәте күрсәтү нәтиҗәсендә тапшырылган документларда җибәрелгән хаталарны һәм ялгышларны төзәтүдән баш тартуы яисә мондый төзәтүләрнең билгеләнгән вакыты бозылган очракта;

5.2. Шикаять кәгазьдә язмача яки электрон рәвештә тапшырыла.

Шикаять почта, күпфункцияле үзәк аша, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәреннән файдаланып, Министрлыкның рәсми сайтыннан (http://eco.tatarstan.ru), Татарстан Республикасы Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталыннан (http://uslugi.tatarstan.ru/), Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталыннан (http://uslugi.tatar.ru/) җибәрелергә, шулай ук мөрәҗәгать итүчене шәхсән кабул иткәндә дә кабул итеп алынырга мөмкин.

5.3. Шикаятьне карау чоры – аны теркәүгә алганнан соңгы унбиш эш көне эчендә. Дәүләт хезмәте күрсәтүче органның, дәүләт хезмәте күрсәтүче органдагы вазыйфаи затның мөрәҗәгать итүчедән документларны кабул итүдән баш тартуын яисә җибәрелгән хаталарны һәм ялгышларны төзәтүдән баш тартуына шикаять белдерелгәндә яисә мондый төзәтмәләр кертүнең билгеләнгән вакыты бозылган очракта, – аны теркәүгә алганнан соңгы биш эш көне эчендә.

5.4. Шикаятьтә түбәндәге мәгълүматлар булырга тиеш:

1) карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерелгән дәүләт хезмәте күрсәтүче органның, дәүләт хезмәте күрсәтүче органдагы вазыйфаи затның яки граждан хезмәткәренең исеме;

2) мөрәҗәгать итүче – физик затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәгән урыны турында белешмәләр, мөрәҗәгать итүче – юридик затның атамасы, урнашкан урыны турында белешмәләр, шулай ук элемтә телефоны номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) (булган очракта) һәм мөрәҗәгать итүчегә җавап җибәрелергә мөмкин булган почта адресы;

3) дәүләт хезмәте күрсәтүче органның, дәүләт хезмәте күрсәтүче органдагы вазыйфаи затның яисә дәүләт хезмәткәренең шикаять белдерелгән карарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмавы) турында мәгълүматлар;

4) мөрәҗәгать итүченең дәүләт хезмәте күрсәтүче органның, дәүләт хезмәте күрсәтүче органдагы вазыйфаи затның яисә дәүләт хезмәткәренең карарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмавы) белән ризалашмавын нигезләүче дәлилләр.

5.5. Шикаятькә шикаятьтә бәян ителгән хәлләрне раслый торган документларның күчермәләре теркәлергә мөмкин. Бу очракта шикаятьтә аңа теркәлә торган документларның исемлеге китерелә.

5.6. Шикаять үзен тапшырган, дәүләт хезмәтеннән файдаланучы зат тарафыннан имзалана.

5.7. Шикаятьне карау нәтиҗәләре буенча министр (министр урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) шикаять канәгатьләндерелә, шул исәптән кабул ителгән карарны гамәлдән чыгару, дәүләт хезмәте күрсәтү нәтиҗәсендә бирелгән, дәүләт

хезмәте күрсәтә торган орган тарафыннан документларда җибәрелгән хаталарны һәм ялгышларны төзәтү, мөрәҗәгать итүчегә Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында алынуы каралмаган түләүләрне кайтарып бирү рәвешендә, шулай ук башка формаларда да;

2) шикаятьне канәгатьләндерүдән баш тарта.

Әлеге Регламентның 5.8 пунктчасында күрсәтелгән карар кабул ителгән көннән соңгы көннән соңга калмыйча, мөрәҗәгать итүчегә язмача формада яки, аның ихтыярына карап, электрон формада шикаятьне карап тикшерү нәтиҗәләре турында нигезле җавап җибәрелә.

5.8. Шикаятьне карау барышында яисә нәтиҗәсендә административ хокук бозу яки җинаять кылу билгеләре ачыкланган очракта, шикаятьләрне карауга вәкаләтле вазыйфаи зат булган материалларны кичекмәстән прокуратура органнарына җибәрә.

Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентына 1 нче кушымта

ДӘҮЛӘТ ХЕЗМӘТЕ АЛУ ӨЧЕН КИРӘКЛЕ ДОКУМЕНТЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Җир кишәрлеген авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән башка категориягә күчерүне килештерү турындагы үтенечнамәгә теркәлә торган документлар исемлеге.

1.1. Мөрәҗәгать итүченең шәхесен раслаучы документлар күчермәләре.

1.2. Ышанычнамә (вәкил турындагы үтенечнамәгә кул куйган очракта).

1.3. Күчемсез мөлкәткә хокукларның һәм аның белән алыш-бирешләр бердәм дәүләт реестрыннан җир кишәрлеге хокуклары турында өземтә.

1.4. Юридик затларның бердәм дәүләт реестрыннан өземтә

1.5. Җир кишәрлеге турында кадастр өземтәсе, җир кишәрлегенең кадастр паспорты.

1.6. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге сорала торган җирләрне күрсәтеп, җир кишәрлегенең урынын билгеләргә мөмкинлек бирә торган план-картография материалы, торак пунктларның чикләрен һәм исемнәрен, гидрография элементларының, автомобиль юлларының һәм башка линия объектларының төрләрен күрсәтеп, 1:25000 яисә 1:10000 масштабында.

1.7. Вәкаләтле органнарның җир кишәрлеген сайлап алу актын кушып, объектны урнаштыру урынын алдан килештерү турында карары (әгәр җир участогы дәүләт яки муниципаль милектә булган җирләрдән объект урнашу урынын алдан килештерү белән бирелсә).

1.8. Файдалы казылма ятмаларын эшкәрткәндә, әлеге исемлеккә өстәмә рәвештә бирелә:

- тау токымының чикләрен план-картографик материалга (терәк, параметрик, структур, эзләү, бәяләү һәм разведкалау скважиналарын урнаштырудан тыш) урнаштыру акты.

Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентына 2 нче кушымта

ҖИР КИШӘРЛЕГЕ БИРҮ ШАРТЛАРЫ

Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерү турындагы шартлар сыйфатында кирәклеге күрсәтелә:

1. Гамәлдәге законнарда каралган очракларда дәүләт экологик экспертизасының уңай бәяләмәсен алу (174-ФЗ номерлы федераль законның 1, 12 статьялары).

2. Капиталь төзелеш объектларының проект документларына карата уңай дәүләт экспертизасы бәяләмәсен алу (РФ Шәһәр төзелеше кодексының 49.1 ст.).

3. Файдалы казылмалар ятмаларын эшкәртүнең техник проектларын җир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалануга бәйле эшләрне башкаруга билгеләнгән тәртиптә килештерүләр (2395-1 номерлы федераль законның 23 статьясы, 118 номерлы РФ Хөкүмәте карары N, «Татарнедра»ның 97 номерлы боерыгы).

4. Җир асты суларын саклауга карата гомуми таләпләрне үтәү (ГОСТ 17.1.3.06-82), җир асты суларын пычратудан саклауга гигиена таләпләрен үтәү (СП 2.1.5. 1059-01, 2395-1 номерлы федераль законның 23 ст. 8, 11 п.).

5. Җир эшләрен башкарганда туфракның уңдырышлы катламын саклау таләпләрен үтәү (ГОСТ 17.4.3.02-85).

6. Бозылган җирләргә рекультивация үткәрү һәм җирдән файдаланучыларга билгеләнгән срокта рөхсәт ителгән файдалану өчен яраклы хәлдә тапшыру (РФ Җир кодексының 13, 42 ст.).

7. Әйләнә-тирә мохитне саклау, табигый объектларны торгызу, табигый ресурслардан рациональ файдалану буенча чаралар комплексын үткәрү (7-ФЗ номерлы федераль законның 34 статьясы).

8. Җирләрнең деградациясен, пычрануын, пычрануын, пычрануын, бозылуын, хуҗалык һәм башка эшчәнлек нәтиҗәсендә башка тискәре (зарарлы) йогынты ясавын һәм туфракның уңдырышлылыгын күтәрүгә юнәлтелгән чаралар комплексын үткәрү (РФ Җир кодексының 12 ст.2 п., 42 ст.).

9. РФ Су кодексының 6,65 ст. таләпләре нигезендә яр буе полосалары, яр буе саклау полосалары, су саклау зоналары җирләреннән файдалану режимын үтәү.

10. Хайваннар дөньясы объектларының яшәү тирәлеген һәм аларның үрчү шартларын, симерү, ял итү һәм миграция юлларын саклау, шулай ук яклау участокларының һәм акваторияләрнең кагылгысызлыгын тәэмин итү буенча чаралар үткәрү (52-ФЗ номерлы федераль законның 22 статьясы, 997 номерлы РФ Хөкүмәте карары, 669 номерлы ТР МК карары).

11. Территорияләрне төзекләндерү һәм яшелләндерү буенча чаралар үткәрү (7-ФЗ номерлы федераль законның 44 ст. 2 п., 4 СНиП 2.07.01-89).

12. Агулы һәм радиоактив матдәләрне җитештерү, саклау, куллану, ташу һәм күмү турында федераль законның 48 ст. 1 п. таләпләрен үтәү.

13. Җитештерү һәм куллану калдыкларын җыю, куллану, зарарсызлау, ташу, саклау һәм күмү таләпләрен үтәү (7-ФЗ номерлы федераль законның 51 статьясы).

14. «Җир асты байлыклары турында» 2395-1 номерлы РФ Законының 19 статьясы, «Җир асты байлыклары турында» 1722-XII ТР Законының 29 статьясы, 171 номерлы ТР

МК карарының 1 пункты) (җир асты корылмаларын төзү һәм көнкүреш коеларын төзү өчен гомумтаралган файдалы казылмалар чыгару очрагында) таләпләрен үтәү.

15. Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының җир асты байлыкларыннан файдалану нияте турында белдерүе буенча таләпләрне үтәү («Җир асты байлыклары турында» 2395-1 номерлы РФ Законының 19, 19.1 статьялары, «Җир асты байлыклары турында» №1722-XII ТР Законының 29 статьясы, 171 номерлы ТР МК Карарының 5 пункты) (тау катламы чикләрендә үз җитештерү һәм технологик ихтыяҗлары өчен гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарылган очракта).

16. «Мотор ягулыгы парларын тоту һәм рекуперацияләү системалары белән резервуарларны һәм ягулык тарату колонкаларын җиһазлау буенча киңәшләр» (06.02.2013 №152-р ТР МК күрсәтмәсе, 18.2 РД 153-39.2-080-01 «Автозаправка станцияләрен техник эксплуатацияләү кагыйдәләре») (автозаправка станцияләрен урнаштыру өчен)

Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентына 3 нче кушымта

ҖИР КИШӘРЛЕГЕН АВЫЛ ХУҖАЛЫГЫ БИЛГЕЛӘНЕШЕНДӘГЕ ҖИРЛӘРДӘН БАШКА КАТЕГОРИЯГӘ КҮЧЕРҮДӘН БАШ ТАРТУ НИГЕЗЛӘРЕ

Җир кишәрлеген авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән башка категориягә күчерүне килештерүне туктатып тору өчен түбәндәгеләр нигез була:

1. Мөрәҗәгать итүче тарафыннан гамәлдәге законнарга туры килми торган яисә үз көчләрен югалткан документларны, шулай ук шартсыз төзәтүләр булган документларны дөрес рәсмиләштерелмәгән (формасы яисә эчтәлеге буенча) тапшыру;

2. Тапшырылган документларда туры килмәүне ачыклау;

3. Ведомствоара хезмәттәшлекне гамәлгә ашырганда каршылыклы мәгълүматлар алу.

Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерүне килештерүдән баш тарту өчен нигез булып тора:

1. Федераль милектә булган объектлар биләгән җир кишәрлекләрен әйләнештән алу (РФ Җир кодексының 27 ст. 4 п.);

2. Дәүләт һәм муниципаль милектә булган җир кишәрлекләре әйләнешендә чикләүләр (РФ Җир кодексының 27 ст. 5 п.):

- махсус сакланыла торган табигый территорияләр чикләрендә (алга таба – махсус саклана торган табигый территорияләр);
- дәүләт яки муниципаль милектә булган су объектлары белән су фонды составында булган;
– гидротехник корылма объектлары астында урнашкан;
– агулы матдәләр җитештерү өчен тапшырылган;
- биоген пычратуга дучар ителгән куркыныч калдыклар, радиоактив матдәләр белән пычранган бүтән җир деградациясенә дучар ителгән.

3. Әлеге җирләрнең төп билгеләнешенә туры килми торган максатлар өчен җир кишәрлекләрен җир категорияләре составыннан алуны тыю:

- Махсус саклана торган табигать территорияләре буларак теркәлгән (РФ Җир кодексының 95 ст. 5, 7 п. п., 58 ст. 4 п., 59 ст. 2 п., 9 ст. 1 п., 21 ст. 4 п., 24 ст. 1 п., 27 ст. 1 п., 29 ст. 1 п., 33-ФЗ номерлы федераль законның 32 ст. 1 п., 730 номерлы ТР МК карары);
- сирәк, юкка чыгучы һәм уникаль туфрак булган җир кишәрлекләре (7-ФЗ номерлы федераль законның 62 ст.);
- кадастр бәясе муниципаль район (шәһәр округы) буенча уртача кадастр бәясе дәрәҗәсеннән шактый артып китә торган аеруча кыйммәтле продуктив авыл хуҗалыгы биләмәләре (РФ Җир кодексының 79 статьясының 4 пункты);
- сирәк һәм юкка чыгу куркынычы янаган хайван һәм үсемлек төрләренең тереклек итү һәм үсеш алу урыннары (7-ФЗ номерлы федераль законның 60 статьясы);
- дәвалау-савыктыру урыннары һәм курортлар (РФ Җир кодексының 96 ст. 3. п., 33-ФЗ номерлы федераль законның 32 ст. 1 п., 26-ФЗ номерлы федераль законның 16 ст. 3 п.);
- яклагыч урманнар, дәүләт урман полосаларын (урман фонды җирләрендә, махсус сакланыла торган территорияләр җирләрендә урнашкан урманнарны саклау урманнарыннан тыш) (РФ Җир кодексының 97 ст. 1, 4 п., 10 ст., 12 ст. 4 п., РФ Урман кодексының 102 ст. 2 п., 5 п.);

- рекреацион билгеләнешле (РФ Җир кодексының 98 статьясы 5 пункты);
- аеруча кыйммәтле (РФ Җир кодексының 100 ст. 1 п.);
- гомуми файдаланудагы су объектлары территориясе (РФ Су кодексының 6 ст.);
су фонды (РФ Җир кодексының 102 ст. 2 п., Су кодексының 65 ст. 15 п., 17 п.);
- җирлекләрнең яшел фонды объектлары исемлеге (7-ФЗ номерлы федераль законның 61 ст. 2 п., п. 9.3, 9.4 СНИП 2.07.01-89),
- су белән тәэмин итү чыганакларын, җир асты суларын санитар саклау зоналарын (СанПиН 2.1.4.1110-02, СП 2.1.5.1059-01);
- шәһәр һәм авыл җирлекләренең яшел зоналары (7-ФЗ номерлы федераль законның 61 статьясы, СНИП 9.6 п. 2.07.01-89);
- гомуми файдалана торган (РФ Җир кодексының 85 ст. 12 п.);
- сәнәгать объектларының санитар саклык зоналары (РФ Җир кодексының 88 ст. 2 п.);
- автомобиль юлларына бүлеп бирелгән полосалар (РФ Җир кодексының 90 ст. 3 п.).

4. Җир асты байлыкларыннан файдалануны чикләү (РФ №2395-1 Законының 8 статьясы).

5. Җиргә хокукны чикләү (РФ Җир кодексының 56 ст.):
- саклау, санитар саклык зоналарында җир участокларын файдалануның аерым шартлары һәм хуҗалык эшчәнлеге режимы;
- әйләнә-тирә мохитне, шул исәптән хайваннар һәм үсемлекләр дөньясын саклауның, туфракның уңдырышлы катламын, кыргый хайваннарның табигый яшәү тирәлеген, миграцияләү юлларын саклауның махсус шартлары.

6. Элегрәк эшләнелгән җирләрне кире кайтару (РФ Җир кодексының 88 ст. 4 п., 79 ст. 4 п.).

Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдән җир кишәрлеген башка категориягә күчерү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентына 4 нче кушымта

ҖИР КИШӘРЛЕГЕН АВЫЛ ХУҖАЛЫГЫ БИЛГЕЛӘНЕШЕНДӘГЕ ҖИРЛӘРДӘН БАШКА КАТЕГОРИЯГӘ КҮЧЕРҮНЕ КИЛЕШТЕРҮ БУЕНЧА ДӘҮЛӘТ ХЕЗМӘТЕ КҮРСӘТҮ ӨЧЕН ҖАВАПЛЫ БУЛГАН ВАЗЫЙФАИ ЗАТЛАРНЫҢ РЕКВИЗИТЛАРЫ

Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының территориаль органнары

Территориаль орган исеме	Эшчәнлек зонасы (ТР муниципаль районнары)	Телефон	Адрес
Үзәк территориаль идарә	Казан Зеленодольск Лаеш Югары Ослан Биектау Питрәч Балык Бистәсе Саба Теләче	(8-843) 291-05-95 (кабул итү бүлмәсе)	420061, Казан шәһәре, Космонавтлар ур., 59
Төньяк территориаль идарәсе	Арча Әтнә Балтач Кукмара	(8-84366) 3-21-61	422000, Арча шәһәре, Интернациональная ур.,41 emai1:sevtu@mai1.ru
Идел аръягы территориаль идарәсе	Апас Буа Чүпрәле Кама Тамагы Кайбыч Тәтеш	3-34-46	422430, Буа шәһәре, Р. Люксембург, 159
Идел-Кама территориаль идарәсе	Алексеевск Аксубай Әлки Яңа Чишмә Спас Чистай	(8-84342) 5-35-19	422980, Чистай шәһәре, Фрунзе ур., 97а йорт vktu@mai1. ru
Кама аръягы территориаль идарәсе	Зәй Түбән Кама Сарман	(8-8555) 45-66-56	423552, Түбән Кама шәһәре, Кызыл Чишмә р, Яр буе ур., 7 e-mail:zakamtu@mai1.ru

Кама буе территориаль идарәсе	Чаллы шәһәре Әгерҗе Актаныш Алабуга Мамадыш Менделеевск Тукай	(8-8552) 59-36-39	423838, Чаллы шәһәре, Җиңүнең 40 еллыгы, 64 e-mai1:prirodart@mai1. ru
Ык буе территориаль идарәсе	Азнакай Баулы Мөслим Ютазы	(8-85592) 5-15-48	423330, Азнакай шәһәре, Шоссейная, б есо авылы . azn@mai1. ru
Көньяк-Көнчыгыш территориаль идарәсе	Әлмәт Бөгелмә Лениногорск Нурлат Чирмешән	(8-8553) 33-03-26	423450, Әлмәт шәһәре, Әминов ур., 9а йорт e-mail:uvgri@tatais.ru

Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгы

Вазыйфа	Телефон	Электрон адрес
Министр — Сидоров Артем Гергиевич	267-68-01	Artem. Sidorov@tatar.ru
Министрның беренче урынбасары Камалов Рөстәм Илдар улы	267-68-90	Rustem.kama10v1@tatar.ru
Әйләнә-тирә мохитне саклау идарәсе башлыгы Шубин Альберт Анатольевич		A1bert.Shubin@tatar.ru
Җир ресурсларын саклау бүлеге башлыгы — Бережная Наталья Анатольевна	267-68-36	Nata1ya.Berezhnaya@tatar.ru
Эш башкару бүлеге җитәкчесе Хәннанова Гөлнара Рәсил кызы	267-68-04 267-68-05	eco@tatar.ru

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты

вазыйфасы	Телефон	Электрон адрес
Җир асты биләмәләреннән, табигать ресурсларынан файдалану һәм әйләнә-тирә мохитне саклау мәсьәләләре бүлеге җитәкчесе – Фәсхетдинов Марат Гайса улы	264-77-78	Marat.Fashutdinov@tatar.ru